

ARADUL

**Ziua de 10 Maiu,
este simbolul
unității noastre
naționale.**

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

ARAD, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Organ al Asociației »Infrățirea«
Apare săptămânal.

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții
150 Lm. 1 An	250 Lm. 1 An
80 6 Luni	140 6 Luni
40 3 Luni	70 3 Luni

in străinătate dublu.

10 Maiu.

Ziua de 10 Maiu este adevărată mare sărbătoare națională a tuturor Românilor. — După cum sfânta noastră biserică, sărbătorirea Sf. Paști e cea mai strălucită sărbătoare, căci amintește învierea D-lui nostru Isus Cristos, tot așa pentru neamul românesc, ziua de 10 Maiu amintește învierea lui.

România, Patria noastră, nu a fost delă începutul ei, așa cum vedem noi astăzi. Ea a fost trimisă în bucăți, iar fiecare bucată era pusă la jug strein.

Calcată de dușmani, furată de ilhări, așa cunoaște istoria viața acestui neam Românesc. Înertuna, care a bătut peste capul nostru, noi cu sabia ne-am rărat pământul la oaltă cu creșta și am eșit din vâltoarea temurilor, luminați cum ese soarele din nori.

Dar pentru ca să ajungem la sărbătoarea de azi, a trebuit să avem jertfe uriașe în cursul vremurilor, D-zeu ne-a trimis voievozi înțelepți, așa cum a fost Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Ștefan cel Mare, toți vrednici arători ai neamului Românesc. Dacă am citi istoria filă cu filă, am vedea că ani după ani istoria străbună nu s'a desmințit. Ecce an înseamnă o apărare a pământului, cu toate virtuțile porului puse în cumpăna luptei. Cu credința în D-zeu, cu calul descoperit înaintea sfintelor serici, am hotărât prin veacuri, cu sabia în mână, destinul acestui neam.

Orice colț de țară amintește o ruină, orice mănăstire amintește jertfă, orice monument amintește vitejie.

Coborând pe scara vremurilor până la anul 1866, găsim născuța acestui neam, în lumina avântului, de a aduce pe tronul mării Mici, un domn strein, prin această schimbare de domni să se termine odată lupta pentru scaunul Domniei, ce prijuia viața neamului.

Aducerea unui Domn strein și încheierea unei Dinastii puternice făcut într-o zi de 10 Maiu. Odată Moldova și Muntenia unite, ele s'au scuturat prin luptă jugul Turcesc și această scurare din robie a fost făcută într-o zi de 10 Maiu.

Liberi, stăpâni toți pe munca noastră, pașii noștri s'au îndreptat pe propășire. Armata s'a înălțat, biserica a crescut, administrația s'a perfecționat, economia țării începe să fie prețuită în mici ce am fost, am crescut cât pe creștetul Domnitorului

nostru, s'a așezat coroana de Rege, tot într-o zi de 10 Maiu.

Dar aspirațiile noastre nu au fost zăgăzuite între Dunăre și Carpați, ele au trecut dincolo de hotare. Vreme de jumătate de secol a trebuit să ne pregătim, pentru ca în anul 1916, să apucăm armați, pe drumul sângelui și al împlinirii visurilor tuturor Românilor.

România cea mai mare s'a înfăptuit din jertfa celor 800 000 soldați morți pe câmpul de onoare, Comandați de Marele Rege Ferdinand I.

Iată încă odată că ziua de 10 Maiu, înseamnă cu ea și epoca cea mai înălțată din câte am avut, aceea a Unirii tuturor Românilor.

Priviți în urmă ca să vă încredințați că drumul a fost greu de străbătut, lung și anevoios. Pe dânsul am semănat mil de morminte, însemnate fiecare cu câte o cruce de creștin.

Nimic însă nu se face fără jertfă. Cu cât fapta e mai mare, cu cât este mai bogată, cu atât și jertfele făcute pentru ea sunt mai grele.

Generația din timpul războiului ne-a dat o Românie Mare.

Dela noi, cei de azi, se cere ca să o facem și tare.

Numai ascultând porunca înaintașilor, cari ne îndeamnă la muncă, iubind această țară, vom face ca țara să fie tare, sub scutul protector al mult iubitului nostru Rege care întrupează speranțele Românismului.

Trăiască Regele!

Marinus.

Cuvânt frățesc celor palmuiți.

Cine sunt făuritorii României mari.

S'a înfăptuit o înaltă distincțiune ordinul Ferdinand I, pentru a răsplăti „faptele distinse în activitatea națională sau faptele militare, prin cari au contribuit în mod deosebit la realizarea unirii tuturor românilor”.

Ordinul avea deci să înjghebeze o clasă de aristocrați de cea mai superioară calitate, decretând pe cei maverdnicii fii ai țării drept „făuritori ai României mari”. De sigur, avea să se facă cea mai riguroasă selecționare pentruca nu numai medalia, ci însași valoarea reală a celui decorat să resfrângă asupra vulgului sentimentul de profund respect și venerație pentru cei ridicați la rangul de făuritori ai României mari. Aceasta selecționare nu putea trece cu vederea etapele reale ale făuririi României mari, etape legate de oameni și fapte pozitive.

Cari sunt aceste etape? Le-am putea sintetiza astfel: întâia etapă: nașterea ideii de unire, a doua etapă: pregătirea materializării ei și ultima etapă: execuția.

Ideia unirii își înfige rădăcinile adânc în cel mai îndepărtat trecut, aproape până la însași obârșia neamului, mai precis până la vremurile când s'a știut, că se vorbește aceeași limbă în mai multe țări mărginașe vechilor țărișoare românești. Urmează apoi o epocă când ideea țâșnește în lăcriri violente, cum a fost marșul triumfal al Voevodului Mihai Viteazul în Cetatea Bălgradului, revoluțiile lui Horia, Iancu, Vladimirescu, scrierile unui Micu, Șincai, Cipariu, școlile lui Lazar, etc. etc. o lungă și măreață pleiadă de visători, de precursori.

În a doua etapă, pregătirea materializării ideii, trebuie să pomenim

cu toată sfînțenia numele unui Take Ionescu, Filipescu, Ionel Brătianu, Iar dintre viețuitorii un lorga, Grădișteanu, Goga. Am prins, doar fugar, câteva nume. Pregătirea încheiată în toate amănuntele ei își găsește expresia finală în politica României și anume în clipa când leapadă mentalitatea aducătoare a valurilor de aur în țară, ca să pornească la luptă pentru desrobirea fraților.

De acum, etapa a treia, sunt operațiunile războinice, Armata română fiind organul executiv al politicii de unire.

Este de notat, că simțământul național n'a fost propagat, că s'a născut prin graiul sângelui și atunci când devenise copt fructul pentru mustuire, a izbucnit spontană și clocotitoare ideea de unire. Iar ca o dovadă a acestei afirmații, o singură pildă: în timp ce dorobanții României treceau Carpații cu piepturile străbătute de imperativul dorinței de desrobirea fraților, acei frați din Siberia, ardeleni și bucovineni în captivitate, neîndemnați de nimeni, încep să se organizeze cu gândul să lupte alături de frați contra stăpânirilor în slujba cărora li pusese vitregia sorții. Să zicem, că era aici elanul de o clipă. Ori nu, căci în anul 1917 când situația tragică a României refugiată în Moldova nu mai permitea nici o nădejde de biruință care să salveze Ardealul, ardelenii și bucovinenii captivi din Rusia — știind, că nu se vor mai putea întoarce niciodată la căminurile lor — semnează acel memorabil memoriu trimis în zeci de limbi tuturor statelor europene și chiar lui Wilson, prin care declară Ardealul unit prin propria sa voință cu România.

Acesta este adevărul văzut în lumina celei mai curate obiectivități. Nu era deci așa de greu să se aleagă viețuitorii cu merite deosebite în făurirea României mari.

Iată însă, că în decretul prin care se acordă câteva sute de medalii Ferdinand I, întâlnim prea multe nume necunoscute în istoria de mai sus și în special numele acelora cari și-au cretat merite în domeniul electoral în slujba partidului național din Ardeal. Se vede deci, că cei cari au întocmit listele de decorare n-au ținut seama de adevărul istoric, ci de meschine interese de rubedenii și tovarășii politice. Drept nisip în ochii publicului au avut grijă însă de a trece pe lista decorabilor și câteva nume de bărbați cu adevărat vrednici, dar pe lângă stăpânii s'au strecurat prea mulți căței cu titluri imaginare, prea mulți „secretari”, „gardisti” și „organizatori” pentruca să nu fie învederat spiritul josnic din care s'a adăpat întocmirea listelor. Spiculi în listă trei „secretari” ai consiliului numai aci în Arad.

(Continuare în pag. II-a)

UN GEST DEMN.

Uniunea foștilor voluntari ardeleni luând cunoștință de modul respingător cum a înșelat clasa politică intențiunea Majestații Sale prin întocmirea listei celor decorați cu ordinul „Ferdinand I”, constatând, că între cei decorați făuritori ai României mari sunt prea mulți „secretari” și trepăduși politici, întrunindu-se la Cluj a dat publicației un comunicat, din care extragem:

„1. Uniunea foștilor voluntari ardeleni exprimă aceeași dragoste, devotament și spirit de jertfă față de țară și M. S. Regele Carol II.

2. Respinge cu toată indignarea procedarea nesocotită a propunătorilor pentru conferirea ordinului „Regele Ferdinand I” și consideră aceste propuneri ca un act de ultima oară al unui guvern demisionar.

Consideră că foștii voluntari nu

pot primi și este sub demnitatea lor de a accepta aceasta decorație dată în împrejurările amintite”.

Comunicatul este semnat de președintele dr. V. Delea și secretar dr. N. Cărpinișan. Foștii voluntari ardeleni felicită, din toată inima, acest gest demn, menit să fie o nouă dovadă pentru toți românii, că Ardealul n'a fost și nu este moșia de baștină a spoliatorilor politici, cari încearcă astăzi să-și dea titluri de făuritori ai țării.

Dealțul credem, că acest gest va fi urmat de toți bărbații vrednici, cari fără vrerea lor au ajuns în tovarășia neplăcută a „secretarilor făuritori ai României Mari”, pe lista celor decorați cu ordinul Ferdinand I.

DOBROVOLET

„Venii de vedeți“

În Dumineca Samarincii, Biserica ortodoxă română își ține anual obiceiurile adunării eparhiale. Această potriveală are o adâncă semnificație.

Evangelia acestei Dumineci redă minunata conversație a Mântuitorului, cu femeia din Sihar, la puțul lui Iacob. Această neașteptată întâlnire cu Domnul face din femeia, până acum roabă pășunilor ei păcătoase, o pasionată vestitoare a lui Hristos. Ea devine apostol. „Venii de vedeți“, a fost cuvântul ei de chemare către cetățenii din Sihar. Și ei au venit și mulți au crezut într'Isus, pentru cuvântul femeii.

Aceasta este semnificația zilei, legătura dintre Dumineca Samarincii și întrunirea adunărilor eparhiale, cu 2/3 de mireni: exemplu înălțător de apostolat laic, cu strălucite rezultate de convertire la Hristos. Acesta este rostul superior al mirenilor noștri, membrii în corporațiile bisericești: să fie toți atâția apostoli ai mântuirii întru Isus Hristos.

În concepția de până acum, asupra senzului unei adunări eparhiale, trebuie să se introducă o radicală modificare, mai bine zis o întregire, care trebuie pusă tocmai la temelie acestor întruniri. Mireni să vină la adunarea eparhială nu pentru a asculta niște rapoarte, — uneori mai săltărețe, de cele mai multe ori stereotipe — și să le ia la cunoștință cu, sau fără discuție. Ci întrunirea lor, alături de reprezentanții clerului Bisericii, să fie prilejul de verificare solemnă a rezultatelor apostolatului lor, în numele lui Hristos în decursul unui an. Altfel Biserica și cu ea viața sufletească a obștelor, va continua să târjească în lăncetare, dacă cei chemați să prindă undele puse în mișcare de avântul și strădania, câte unui însoțit slujitor a lui Hristos, în loc să ducă apa vie a acestor unde până la gura sufletelor însetate, se complac într-o atitudine de indiferențism.

Apostolatul laic e o aspră poruncă a vremii. Biserica e prinsă între două focuri: al prozelitismului, strein de mentalitatea și concepția de viață a poporului românesc și între năvala înșelătoarelor mistificări sectare. Și unul și altul tinde să destrame scutecul, în care s'a înfășurat din leagăn, sufletul creștinesc și românesc al neamului,

într-o unitate desăvârșită. Și când pesculitorii în tulburare ar izbuti să supună acest suflet unei dominații internaționale, soarta neamului ar adăuga pe povârnișul, de unde nu mai este întoarcere.

În aceste cadre de îngrijorare trebuie să se potrivească să-și afirme rostul lor, de membrii în corporațiile bisericești mireni noștri. Și cu această conștiință trebuie să se prezinte pretutindenea în largul vieții, ca oameni cu superioară concepție de viață creștină.

Nu se cere pentru apostolatul laic, în numele lui Hristos și al Bisericii, nici știința tuturor veacurilor nici filosofia tuturor vremurilor. Ajunge să fie „bărbat bun și plin de Duhul Sfânt și de credință“, ca Varnava „despre care Faptele Apostolilor (din care se citește în Dumineca Samarincii) spun, că în Antiohia „îndemna pe toți să stăruiască întru Domnul cu tot dinadinsul inimii... și a adăugat mulțime multă la Domnul“.

Acesta este înțelesul apostolatului laic: a adăuga, a aduce cât mai multe suflete la Domnul. A găsi un suflet bun e un mare câștig; a-l păstra e și mai mult; dar cel mai frumos câștig este a salva un suflet, care era pierdut. Ce va folosi omul de va dobândi toată lumea și-și va pierde sufletul său?

De sigur, la locul întâi, datorită preotului este să aducă pe oameni la Hristos, ca să se mântuiască; el să alerge după oia pierdută, să o ridice și readucă. Dar când el nu mai poate, ori nu mai ajunge, trebuie să l-se vină într'ajutor; să pășască în locul lui credincioșii cei mai buni, prin concursul lor luminat.

Apostolatul laic e chemat să pregătească terenul printre credincioși, în vederea acțiunii pastorale a preotului și pe urmă să vină și să consolideze rezultatele obținute de el, continuând și susținând firul lucrului creștin, pentru răspândirea împărăției lui Dumnezeu în lume.

Trei sunt îndeosebi mijloacele de adăstare ale apostolatului laic: Apostolatul plădii de viață bună care e predica cea mai puternică și mijlocul cel mai sigur de a câștiga și pe alții pentru Hristos; apoi apostolatul faptei bune, al faptelor marelui truștii și sufletești către desmoștenții sorții și copiii nămaui; și în sfârșit, apostolatul rugă-

ciunii, afirmat în afară, în cercetarea bisericii și cultivarea cântării religioase, prin care se înalță frumusețea slujbelor sfinte. Cineva a spus: Celce se umilește înaintea lui Dumnezeu, în văzul oamenilor și se roagă pentru cei rătăciți și naputincioși, e mai folositor Societății decât toți filantropii moderni...

Fiecare bun creștin, — și în deosebi cel ce deține anume situație în Biserica — trebuie să fie un apostol în casa sa, în biroul său, în oficiul său, în cercul său de activitate, făcând să lumineze lumina lui, ca văzându-l oamenii să-l urmeze, preamărind pe Dumnezeu. E de sigur o grea problemă de viață, ca traiul tău și faptele tale să fie un neîntrerupt glas de chemare la Hristos: „Venii de vedeți!“ Dar e și cea mai frumoasă afirmare în lume, care nu va rămânea fără răsplătă. „Cel înțelegător vor străluci ca lumina cerului și cel ce vor învăța pe mulți să umble întru dreptate, vor străluci ca stelele în vecii vecilor“. (Danil 12, 3).

Cuvinte, pentru Nicolae Iorga.

Immugurit pe datini românești,
Sub soare românesc ai înflorit.
De bucurii străbune pârguit,
Te-ai înălțat, să fii ce ești:
Tălmăcitor de grain, rămas nesoris;
Vizionar, a tot ce-a fost doar vis!

Cu ochiul tău — iscoadă neadormită —
Celes-ai de pe cronici toată slova
— Din Muntenia, sau de prin Moldova —
Și când ți-a fost dorința 'ndestulită,
Pe pagini de hârtie ai brodat
Istoria Poporului Român,
Când sugrumat, când restignit, când învial
Ca să ajungă ce e azi: stăpân!

Cu vorba ta — un strigăt de dreptate —
Ai spintecat văzduhul atâtor zări!
Prin scrisul tău — asediu de cetate —
Ne-au cunoscut alătele țări!

Ți-e sufletul o mare grea de rouă,
Iar minlea, un senin nemaivăzută!
Când glasul tău, timpanele ne plouă,
Simțim cum cresc în noi frânturi de scut
Și cum îngemănate se 'nfrățesc
Formând un zid de viață, românesc!

Immugurit pe datini românești
Sub soare românesc ai înflorit.
Sub bucurii străbune pârguit
Te-ai înălțat, să fii ce ești:
Tălmăcitorul vieții românești
Dintr-un trecut, atât de 'nvolburat!
Să ne trădești, apostol luminat!

A. N.

(Urmare din pag. 1 a)

Căți secretari o fi avut consiliul? Și judecând povestea făuririi României mari după aceste liste, ar fi ne-o închipuim fășnită în mod brus din bun senin, dela Dumnezeu cu spune di Sever Bocu — și el unul dintre cei decorați — sau, că România mare a fost făurită între patru regi în dahoarea mucurilor fumegând de țigări, cu halbe de bere golite, ex între două partide de poker la cafe neaua Dacla, fostă Hungaria, căci mai așa s'ar putea justifica titlul de făuritori ai României mari sumeden de „secretari“, gardiști și „organizaatori“.

Cred, că s'a săvârșit o impietate față de memoria marilor percursori ai ideii de unitate, față de memoria sutelor mii de ostași români răpuși de gloanțe în lupta pentru desrobirea Ardealului față de toți fiii buni încă în viață a acestei țări. Cred, că pretențiunile partidului național ardelean de a făuritorul României mari este o palmă nemeritată dată fraților din România mică, o palmă merită să răscolească și mai mult urle deslănțuite prin magogia impostorilor regionalisti vânători de mandate.

Iar pe mine, ca ardelean mă revoltă, până în ultima picătură de sânge, impletatea de mai sus și aceste rânduri în chip de rugăminți către frații regăteni și către toți românii cari cunosc și o altă istorie românească decât aceea a consiliilor gărzilor din anul 1918: nu judecați pe toți ardelenii după nesăbuitele pretențiuni ale celor orbiți de patimă politici, ale celor dintre cari mulți beau schwartzul în cafenelele din Arad sau făceau juruinți de credință împotriva lui și Ungariei, atunci când voiau, copii, buni ai României și Ardealului sângeram în toate mădulele luptând cot la cot pentru țara de astăzi. Și cine știe dacă printre cei decorați azi făuritori ai României mari n'a fost și de acela cari au luptat conștiința noastră la Mărășești? Căci dintr-o viațuitorii de azi ai Aradului foști voluntari în Moldova, e cert nu-i nici un nume în lista secretarilor de consiliu decorați.

Cititori, răspândiți „Aradul“

Aniversarea zilei de 315 Maiu 1848 în Arad.

Conferința Dlui Prof. univ. Dr. Ioan Lupas.

Dl. prof. univ. Dr. Ioan Lupas, voind, cu prilejul trecerii D-sale prin Arad, să îndeplinească o veche promisiune, a ținut Duminecă în 3 Maiu c., în sala festivă a liceului „Moise Nicoară“, o admirabilă conferință despre însemnătatea istorică a zilei de 315 Maiu 1848 în viața Românilor ardeleni.

Deși conferința a fost organizată în pripă, lumea care a putut lua cunoștința de ținerea ei, s'a grăbit să asculte pe distinsul conferențiar, care astfel și-a putut desvolta conferința în fața unei săli arhipline. Pentru cei ce n'au putut lua parte, nefiind anunțați la timp, dăm aci un rezumat al conferinței, aducându-le la cunoștință că Părintele Lupas dorește ca în locul conferinței anunțată de ziarul nostru în luna Februarie, să țină alta în toamna anului acestuia, a cărei dată se va comunica din vreme publicului nostru.

Ziua de 3 Maiu 1848 a fost mult timp prăznuită în Ardeal ca o serbare națională. Pe lângă toate măsurile drastice luate de guvernele din Budapesta, elevii școalelor românești au ținut să o sărbătorească an de an cu sfîșnienle, prin cântece și recitări de versuri patriotice, culminând această frumoasă tradiție în înfîșurarea unui steag tricolor, de către studenții liceului ortodox din Brașov, pe mormântul lui Andrei Mureșianu, bardul național dela 1848, care-și doarme somnul de veci în cimitirul românesc din apropierea liceului (Groaveri).

Fireștecă acum, în era libertății și unității naționale, au primit înălțate alte praznice naționale, cari simbolizează într-o mai complexă sinteză realizarea visului nostru secular. Este totuși bine să ne aducem din când în când aminte și de ziua de 3 Maiu 1848, în

care conștiința națională a Ardealului se manifestă ca un torent gata să rupă zăgazarile. Căci pentru a ne putea da seamă de mărșăla vremurilor pe care le trăim astăzi, trebuie să cunoaștem trecutul, dată fiind strânsa legătură ce există între prezent și trecut. Marele istoric RANKE spune că: Scientia rerum praeteritorum sine praesentium notitia imperfecta est, praesentium intelligentia sine prioris aevi cognitione nulla. (Cunoașterea timpurilor trecute este imperfectă fără observarea celor prezente, înțelegerea prezentului este imposibilă fără cunoașterea trecutului) Cade-se deci a ne aduce mereu aminte de trecut, căci numai astfel vom ști înțelege prezentul.

Un moment istoric de importanță zilei de 3 Maiu înfățișează de obicei rezultatul unui proces mai îndelungat, el nu naște instantaneu ca Venus Anadiomene din spuma valurilor mării. Putem spune că ziua de 3 Mai a fost pregătită prin strădania și sacrificiile generațiilor din sec. XVII, XVIII și întâia jumătate a sec. XIX. Căci do-

rința de-a fi împreună toți Românii sub sceptrul național, cum fusese o clipă în zilele lui Mihai Viteazul, ardea încă deatunci ca jericulul servit spuză. O elocventă dovadă servește în această privință un cântec popular ce ni s'a păstrat în colecția lui Ori Dem. Teodorescu, de origine din Brașov. Radu Șerban pătrunsese cu oastea în Brașov. Aci poetul anonim al mulțimii, după ce se plânge că:

Ungurii ne necăjesc,
Turcii vitele răpesc,
se adresează voevodului cu următoarele cuvinte semnificative:

Știu ascunsă cărarea,
Printre stânci strămtă vâlcea,
Te tulesc în țara mea...
Hai Doamne s'o stăpânești,
De păgani s'o izbăvești.

O altă dovadă ne-o oferă Preda Iavla la Noul Testament, tipărit în Călbăz (Alba-Iulia) în anul 1648, p care pentru întâia oară se exprimă în limbi literare românești, ci și ideea unității noastre naționale. Aceasta conștiință a unității noastre naționale o mărturisește eroismul țărănesc

Cuvânt răspicat!

Nu fac politică. Sunt însă vrei când tocmai țaria glasului nănjit în veninul lătrăturilor magogice este chemat să des- haosul creiat de politicieni. un astfel de glas sunt eu, nimul scriitor al rândurilor mai jos.

Români, treziți-vă! Minciuna răită un deceniu în toate băl- rile electorale, la fel de agenții uror partidelor politice, ne-a is unde suntem. Acești agenți devenit plaga țării. Mințind oneruşinare drăcească, pro- rând marea și sarea, fiindcă nu de mai înainte, că nu vor nimic, au reușit să tulbure le cu o mefistofelică viclenie, colind patimi și uri clocoti- re în societatea românească și în căminul izolat.

Vor fi din nou alegeri. Vor i țarăși la safe propagandistii. nciuna, promisiunea vor curge nou mieroase și imbiitoare pe buzele minciunilor de serie. Păziți-vă alegători ro- ni, ca să nu cădeți în ispită. ziți-vă, jucați pe aceasta carte alegători soarta țării și soar- voastră, ori ori. Nu credeți i laudei, nici înjurăturii. Intre- li pe agenții electorali, ce au ut pentru țară, pentru neam, tru binele comun? Cine sunt, ocupație au, ce au produs, indivizi, pentru societate? Ale- tori, nu vă lăsați ispitiți de āgeli și gândurile câștigurilor nunciate. S'a dus de acuma ba cu colacii, vremea partide- de căpătulală și sărăcia ge- ulă scoate la iveală pe toți tii, nu credeți — cei cari ați- zut — că prin „învârteli” mai ate fi rost de ciolan, căci fie- e ciolan e plătit cu aur greu punga noastră cetățeni ale- tori.

ar pe demagogii fălși, cei i se dau la om cu minciuni a cusute în fir roșu, luați-i ciomag. Fără milă! E vremea pezirii și adevărului. Somno- la și nepăsarea voastră, ale- ori, este mocirla în care se ācesc toate porcăriile politicei istre românești. „Treziți-vă”,

e dangătul de clopot ce sbârnăie 'n în timpana conștiinței cetățe- nești, amenințată să-și piardă toate drepturile câștigate în vea- curi de sânge și jertfă.

Isbiți cu disprețul vostru toată încercarea de clici rubedenesti, cari se cocoțează în numiri de șefii, împărțindu-vă pe voi, cetă- țeni, în turme lădoate și docile.

Trimiteți în parlamentul țării oameni, oameni pe cari îi cu- noașteți voi înși-vă sau din au- zite după prețuirea faptelor lor vrednice și nu păpuși manechine de tras pe sfori în foamea de câștig a celor înfrâțiți cu Satana.

Alegători, priveghiați ca să nu fie prea târziu când veți fi reușit să biruiți lăncezeala spiritului vostru

Post mortem...

La Agriș, s'a stins din viață mai zilele trecute unul dintre cei mai vred- nici siujitori ai altarului, figura cea mai caracteristică a părintelui sufle- tesc, preotul Gheorghe Papp. Arhicu- noscut în împrejurimi pentru remar- cambilul său talent oratoric, și mai ales prin tradiția ce s'a creat în jurul casei părințești ce a adăpostit în tot timpul sub acoperământul său cu aceeaș bunăvoință: oropsit și teafăr, sărac și bogat ultimul fiind la fel de binevăzut ca cel dintâiu.

În timpul cât parohia sa l-a avut în frunte, a știut că acolo mai jos, aproape de biserică, este scutul și apă- rarea sa, se află și viețuește părintele sufletesc ce avea pentru fiecare în parte și pentru toți împreună cuvinte de mân- gâdere la nec. z, de îmbărbătări la des- nădejde.

Naționalist prin fapte, a menținut trează și curată flacăra dragostei de neam dela care atitudine nu l-au putut abate nici timpurile vitrege prin care a trecut, nici fărâdelegie de tristă memorie ale opresorilor de ieri.

Când, în timpul războiului a fost să se doboare și ultimul clopot din turnul bisericei, când a văzut că orice efortare pentru a salva măcar ultimul clopot e zadarnică, în zorile zilei în timp ce salahorii luptau cârtăria zi- aurilor să-l dea jos, el oficiază slujbă

Programul guvernului.

Parlamentul convocat pe 30 Aprilie a. c. a fost dizolvat. În ședința de după amiază a Parlamentului dl. Prof. Iorga, președintele Consiliului de Miniștri, și-a expus în linii generale, programul de guvernare, stărind asupra necesi- tății unificării definitive și desăvârșite pe toate terenele vieții publice. A condamnat regionalismul în locul că- ruia numai un localism legitim poate să se manifeste. S'a ocupat în primul loc de soarta țăranului, pe seama că- ruia dorește: o școală primară capa- bilă de a crea cetățeni luminați; îndru- marea activității lui pe căi raționale, atât în cultura pământului cât și la valorificarea produselor muncii lui; întemeierea unui serios credit țăranesc Pledează pentru reînvierea producției naționale în genere, prin reintrodu- cerea spiritului de libertate, încurajând

inițiativa particulară, în locul ameste- cului nechemat și brutal al Statului, practicat până aci.

Revizuirea legiurilor cu caracter muncitoresc, cu scop de unificarea ce- lor 3 regimuri existente azi în ve- chiul Regat, Ardeal și Bucovina. (Ca- sele Cercuale).

Unificarea întregii legislații.

Pune în vedere reorganizarea învăță- mântului pentru a pune de acord partea teoretică a lui cu nevoile practice ale zilei.

Arată necesitatea urgentă a redu- cerii la strictul necesar, al numărului funcționarilor publici; și amintește grija deosebită, ce-o dărește și tre- bule s'o arate țara armatei, ținută tot- deauna la cel mai ridicat moral și pregătire tehnică. Poartă grija orică- rei munci productive, prin urmare și celei industriale și comerciale. În acest scop dorește ridicarea Camerelor pro- fesionale la rangul de adevărate sfa- turi economice.

În chestiuni publice arată că prin aplicarea unui tratament înțelept pen- tru minoritățile etnice, vorește să le câștige pentru o muncă solidară de consolidare internă. Se vor urmări fără îndurare fraudele; se vor desființa regimurile autonome și se va simplifica administrația publică pentru realiza- rea de economii faptice, în vederea rectificării bugetului exagerat al Statu- lui, echilibrat azi numai pe hârtie.

În politica externă se vor păstra și intensifica prietenii vechi și se vor cultiva altele noi, fără slăbirea ce- lorlalte. Deosebită atențiune se va da relațiilor prietenești cu toți vecinii, a- nimaiți de aceleaș gânduri pacifice.

După aceste expuneri dl. Prof. Iorga arată, că neputând câștiga adesiunea parlamentului pentru realizarea acestui program, se vede despărțit de el, și apelează la țara, care va avea să-și spună cuvântul decisiv.

După acestea dl. Prim-Ministru Prof. Iorga, a citit Decretul Regel de di- solvare a parlamentului.

Dr. Cosma Dumitru

medic primar de județ s'a mutat în strada Ioan Calvin No. 6

Consultă dela 11—12 3—5.

Reclama este Sufletul Comerțului.

Ionel Filipaș.

1701 (împotrivirea lor la îmbrăți- șa Unirii bisericești), răscoala lui ia din 1784 și atitudinea consti- ta lui Inochentie Klein la sinodul Blaj din 1744, unde nu se sfiește leclare că dacă făgăduielele cu- se în actul Unirii nu vor deveni alitate, el se va așeza în fruntea urului pentru a trece munții.

de altă parte, ideile revoluției ceze, pe care agenții secreți din țale răspândeau în toate țările pene, au găsit în Ardeal cel mai ice teren de fermentare. Când în apare în Viena cel dintâiu ziar nesc, redactat de medicul Pinariu înășeanul Paul Iorgovici, contele Bănfi alarmează cercurile condu- ire, cerând suprimarea lui pe mo- că conține „periculosissima prin- licentiae gallicane”.

otele Bănfi și-a ajuns ținta, fără tea însă împiedeca procesul de ire a ideilor de libertate, care a rădăcinii adânci în conștiința ului. Ne-o dovedește aceasta tea- care-l cuprindea pe Unguri la e svon de mișcare a valahilor. l în 1830, de teama unei noi

revoluții valahe, nemeșii unguri din Ardeal fug mâncând pământul, iar când se descopere societatea r-volu- ționară secretă: Constituția (1830—1834), enervarea lor nu cunoaște mar- gini, deși societatea nu pășise încă pe terenul faptelor. Cu drept cuvânt spunea în 1844 Metternich că Ardea- lul este anticamera revoluției, „căci jeratecul mocnea mereu sub spuză, așteptând doar un vânt prielnic, care să-l prefacă în valvătaie.

Și acest vânt n'a întârziat. În Mar- tite 1848 izbucnește revoluția în Mol- dova, în Maiu acelaș an ea băntuie cu toată furia în Ardeal, ca apoi în Iunie să treacă la frații din Muntenia. Revoluția a avut o deplină reușită în Ardeal, fapt pe care Bălcescu îl atri- buie strinsei legături ce există azi între masele poporului și conducătorii neamului. În celelalte provincii ea a eșuat, tocmai din lipsa acestei l-gă- turi intime.

Adunarea națională de pe Câmpia libertății care constituie cea mai lu- minoasă pagină din aceste vremuri de reînviere națională, trebuie privită cu ochii contemporanilor pentru a ne putea da seamă de toată splendoarea ei. Alex. Papiu Ilarian, vorbind de entuziasmul din care ea a răsărit, spune între altele că veneau aci țā-

ranii ca un torent nestăvilit din toate părțile. Presa streină, maghiară și germană deopotrivă, au co- mentat-o cu o vădită spaimă. Iar Dionisie Bănffy, în memoriile sale o caracterizează ca un meeting valah. în care cei o sută de mii de oameni cereau nici mai mult nici mai puțin decât înființarea unui stat valah in- dependent. Sunt caracteristice însă observațiile Ritmeisterului Brabarczy care judecând după această adunare, vede în Români un popor de mare viitor, fiindcă iubește ordinea și dis- ciplina, și ascultă și urmează cuvântul conducătorilor. Dar cea mai frumoasă descriere a zilei de 3 Maiu 1848 ne-o dă Bălcescu în discursul său dela Pa- ris (1851): „Zi de lumină și însufle- țire... D-zeu a picurat în sufletul poporului înțelegerea destinului isto- ricesc și lupta pentru libertate... Poetii și poporul s'au dovedit primitori pen- tru semnele tainice ale inspirației divine”.

Din mulțimea aceasta entuziastă și gata de orice sacrificii pentru cauza națională, se înalță trei personalități reprezentative: Simeon Bărnuțiu ideo- logul, Avram Iancu eroul spadei, și Andreiu Șaguna eroul faptei naționale. Dacă ar fi lipsit unul din această troiță salvatoare a trecutului nostru,

icoana zilei de 3 Maiu ar fi pălit în strălucirea ei.

Cuvine-se cinste și amintire pioasă tuturor celor martirizați pentru idela- unității naționale și glorie conducăto- rilor, pentru a se împlini cuvântul Ap. Pavel: Aduceți-vă aminte de mai- maril voștri, cari au grăit vouă cu- vântul adevărului, la a căror săvârșire a vieții privind, să le urmați credința.

Conferința Dlui prof. Lupaș a fost prilej de adevărată reconfortare sufle- tească pentru auditori. Documentat ca întotdeauna, meșter neîntrecut în a în- fățișa persoane prin caracterizări su- gestive și artist în a evoca trecutul și a-l înfățișa ca un nesecat izvor de însuflețire pentru generația tineră, distinsul nostru istoric a isbutit să trezească în sufletele celor care l'au urmărit cu o încordată atenție acelaș optimism cald de nestrămutată încre- dere în vitalitatea neamului, care se desprinde din toată activitatea D-sale de propovăduitor al adevărului istoric. Iată deci o conferință din partea D-lui Lupaș e totdeauna un eveniment pen- tru publicul nostru dornic de știință, care abia așteaptă să-l asculte din nou.

CEASORNICE, obiecte de AUR și ARGINT puteți procura cu cele mai bune prețuri și cu carticica „CONSUM“ la

CSÁKY ceasornicar și bijutier, **Arad** peste drum de biserică LUTHERANĂ

Tribunalul Arad Secția III-a Com.
Dos. C. P. No. 738/931

INCHEERE

Tribunalul-Dispune:

Admite în principiu, cererea de concordat preventiv făcută de către debit Emil Maidt din Arad. Bul. Regina Maria No. 18 cu petițiunea înreg. la No. 738 din 7 Aprilie 1931.

Deleagă cu conducerea procedurii concordatului pe Dl. Judecător de ședință Dr. Ioan Costa.

Ordonă convocarea creditorilor înaintea D-lui Judecător delegat, pentru ziua de 27 Maiu 1931, ora 9 a. m. în localul Tribunalului Arad, et. I. camera 57-58, spre a lua în discuțiune și a se pronunța asupra cererii de concordat.

Fixează suma de lei 15.000 drept cheltuieli de procedură și obligă pe debitor, a o depune în mâinile D-lui Judecător concordatar, până la data de 4 Maiu 1931, sub sancțiunea de fi considerat decăzut pe deplin din cererea sa.

Numește provizoriu, până la omologarea concordatului, o comisiune compusă din creditorii Ludovic Steinhilbel din Arad Str. Alexandri 1 și Nemet Ștefan din Arad Str. Ghibă Birta No. 14 fiind însărcinați cf. legii, cu supravegherea administrațiunii fondului de comerț, cu verificarea activului și pasivului și cu cercetarea conduitei firmei concordatului pentru a referi la adunarea creditorilor.

Potrivit art. 8 din lege, percepe în fondul statului o taxă de 1% în suma de lei 12.518 calculată, asupra cotei concordatului oferite de lei 1.251.789 și o taxă de 2% în suma de lei 16.690 calculată asupra sumei de lei 834.526 de cari beneficiază debitorul.

Dispune ca aceste taxe, în valoare totală de lei 29.208 să fie vărsate în contul statului pe seama Ministerului de Justiție conf. art. 111 din bugetul general de venituri și cheltuieli pe anul financiar 1931, la Administrația Financiară din localitate, sub recipisa ce se va anexa la dosar, sumă pe care, debitorul o va achita în 4 rate săptămânale până la 27 Maiu 1931, sub sancțiunea prevăzută de art. 7 lit. e. din lege.

Grefa se va conforma art. 9 din lege, îndeplinind formalitățile de afișare și publicitate prevăzute la acest articol.

Dosarul și registrele depuse, se vor înainta D-lui Judecător delegat a proceda mai departe.

Dată și cetită în camera de consiliu a Tribunalului Comercial Arad, astăzi 27 Aprilie 1931.

președinte ss Judecător ss
Dr. Ioan Costa **Adrian Săracu**
Grefier ss pentru conformitate
Ioan Ploesteanu **Indescifrabil**

S'A DESCHIS CAFENEUA

„BRISTOL“
ARAD, str. Tribunalul
Dobra Nr. 3.

În permanență beuturi reci și calde, prețuri eftine, zilnic deschis până dimineată. În fiecare seară muzică țigănească de primul ordin.

O carte interesantă.

(S. Ghișa: Luptele Românilor cu Bolșevicii în Siberia 1918-1920, Ed. „Cartea Românească“ 322 pag. preț 90. Lei).

Literatura noastră, care tratează subiecte din război, se îmbogățește în timpul din urmă cu romane, memorii și lucrări de tot felul, cari toate redau, sub diferite aspecte, în toată amplitudinea și importanța lor, evenimentele istorice, ale căror martori am fost cu toții.

De curând a apărut o carte, pe cât de nepretențioasă, pe atât de interesantă, tratând luptele voluntarilor români în Siberia, alături de legiunile colegilor lor cehi și sârbi, împotriva bolșevicilor. În 322 pagini dl. S. Ghișa ne descrie peripețiile călătoriei a trei ofițeri ardeleni (Băleanu, Ghișa și Moga) peste Rusia, unde se desfășură războiul civil între armatele albe și roșii rusești, pentru a se înrola în armata franceză, ca să lupte împotriva puterilor centrale. Trecerea prin Basarabia (Tighina), cutropită de jefuitorii germani și spioni austro-ungari; apoi trecerea peste frontul armatelor de cazaci (Mihailovca) ale lui Denichin; peste frontul bolșevic, și după aceea din spatele acestuia trecerea de a doua oră (pe la Camenka) prin linia de bătălie și ajungerea în dosul frontului armatelor Colceac (Bogatova) și pe urmă ajungerea la legiunile voluntarilor în Celiabinsk în Siberia sunt scrise cu multă vioiciune. Deși cartea este scrisă într-o bună limbă românească, totuși valoarea ei nu formează frumusețea stilului, ci fidelitatea descrierii unor întâmplări și sbuciumări sufletesti trăite cu adevărat. Cele 322 pagini ale cărții D-lui Ghișa, sunt descrierea u-

nul eroism românesc, care merită să fie cunoscut, de toți intelectuali, cari volesc să cunoască toate chinurile fațetelor României Mari. E bine ca să se știe, că Legiunea română din Siberia a fost unica unitate militară, care a rămas nebolșevizată. În fața armatelor bolșevice sporite, când soldații ruși din armatele albe și legionarii cehi și sârbi se bolșevizau, trădându-și ofițerii, pentru a trece de partea bolșevicilor, Legiunea română (4000 soldați) s'a retras militărește, cu arma în mână, ținând bolșevicii la o distanță de respect de 50 km, până când apoi a fost imbarcată la Wladiwostok pentru Europa.

Toate acele clipe tragice sunt redată în pagini sincere și nemeșugite de dl. Ghișa, care ne pune în vedere, pe coperta cărții, tipărirea altor două cărți, conținând notele ziarului D-sale purtat în regiunile îndepărtate ale orientului sub durată războiului mondial.

Cartea dlui Ghișa constituie o lectură foarte interesantă și instructivă, întrucât în textul ei găsim și excursii în literatura și istoria tuturor popoarelor întâlnite de Dsa parcursând întreaga Rusia europeană și asiatică; apoi mai conține interesante aprecieri asupra țărilor, prin cari a trecut, înconjurând China și Indiile, până a ajuns iar în Europa.

O recomandăm cu toată căldura cititorilor noștri, asigurându-i că dacă vor începe a o citi nu o vor lăsa din mână până nu o vor termina.

P.

Lészay Endre,

prăvălia de modă, mărunțisuri, lucru de mână și imprimăria pentru broderii, mi-am mutat-o peste drum de Iuliu Feier în Palatul minorităților.

Zi eftină la baia Simay

În fiecare săptămână **Vinerea**, atât pentru femei, cât și pentru bărbați, **ORICE BAIE** (aburi-vană-hidroterapie) **numai 35 Lei** baie în vană cl. II, în fiecare zi **Lei 35.**

Milaș Gavril

Unica croitorie română

cu haine gata, începând **dela 800 lei**, unde se poate comanda și după măsurile din cele mai fine stoffe engleze. Arad, Bv. Reg. Ferdinand Nr. 49. Vis-a-vis cu Mielu Negru. 1-10

Dr. Corneliu Radu
directorul spitalului de copii
Și-a deschis cabinetul medical în strada Consistorului No. 2 (Palatul Sântai colț cu strada Horia)

Consultă zilnic între orele 3-5 p. m. pentru boli de copii și interne.

Dr. Gheorghe Șerbanu,
medic primar, dermatovenerolog și-a mutat locuința și consultațiile în **Str. G. COȘBUC Nr. 5.**

S. WINKLER TEREZ
și-a mutat salonul de coafat pentru dame în **Str. EMINESCU 20-21**

Se pot construi Locuințe eftine, pe amortizare informații, **„Transilvania“**

ARAD
Calea Radnei 10

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Se publică licitație minunândă către Parohia gr. cat. din Șiria pentru lucrările de construire a turnului sericii gr. cat. conform planurilor, vizelor și caietelor de sarcini făcute de Architectul Rafiroiu ce se pot lua la oficiul Parohial, de unde pot ridica blanchetele de oferte și vor înainta completate în plic înăuntru până la data de 17 Maiu 1931 la 4.30 p. m. la care dată Consiliul Parohial va decide asupra ofertelor înaintate. Odată cu ofertele se va depune și o garanție de 5% din valoarea crărilor în bani sau în hârtii de valoare Valoarea lucrărilor 100.000 Lei.

Pentru oficiul parohial gr. cat:
Victor Ghița **Gheorghe Miliș**
paroch. gr. cat. Titor primar:

Nr. G 905/1931.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

În baza execuției de escontențefectuită în ziua de 12 Martie 1931 pe baza deciziei Judecătoriei Arad Nou cu Nr. 3766/1930 obiectele sechestrate în procesul verbal de executie Nr. G. 905/1931 1. Credința Sifoner, una masă, pe perete și obiecte prețuite în suma de 145 Lei cuprinse în favorul Văd. Cristei Blaj Florița repr. prin: Dr. Crișan adv. în Aradul-nou contra Pavel Agrișan și soția pentru suma de 65.339 Lei capital 13.50%, interese de la 5 Noemvrie 1930 precum și cele stabilite până acum se vor vinde la licitațiune publică în comuna Mădruț în ziua de 27 Mai 1931 la ora 11 d. m. conf. art. de lege IX. §-lei 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale.

Arad la 29 Aprilie 1931.

Șef portărei Indescifrabil

Nr. G 78.../1931.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

În baza execuției de escontențefectuită în ziua de 15 Decemvrie 1930 pe baza deciziei Judecătoriei Arad nou cu Nr. 3938. 3949/1929 obiectele sechestrate în procesul verbal de executie Nr. G. 78/1931. 1. Credința nevi 1 oglindă și alte obiecte prețuite în suma de 20600 Lei cuprinse în vorul Băncii Poporale repr. Dr. A. Crișan adv. în Aradul-nou contra lui Angelini Iacob și soția pentru suma de 74.954 Lei capital 15% interese de la 1 Februarie 1930 precum și spesele stabilite până acum se vor vinde la licitațiune publică în comuna Cicir în ziua de 27 Maiu 1931 la ora 12¹/₂ d. m. conf. art. de lege IX. §-lui 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale.

Arad la 29 Aprilie 1931.

Șef portărei Indescifrabil

Cronica medicală

Vaccinul B. C. G.

În lupta contra infecției tuberculoase, un rol de importanță capitală are încontestabil și starea de rezistență a organismului omenesc. Prin crearea acestei stări de rezistență a corpului, tindem a-l aduce în o astfel de bună stare, ca el să nu primească infecția sau chiar dacă o primește, să o nimicească sau să o facă nevătămătoare pentru el. O astfel de stare a organismului când el este rezistent față de o infecție — în cazul nostru față de tuberculoză — se cheamă stare de imunizare. Este natural deci aducerea corpului în stare de imunizare a format una din preocupările principale ale igienistilor în lupta contra tuberculozel.

Din cercetările medicilor savanți se știa deja de mult, că o infecție tuberculoasă la animale — fie ea accidentală sau provocată cu voință — produce un fel de apărare a corpului pentru dezvoltarea tuberculozei sau pentru o nouă infecție de același soi. Din observațiile făcute asupra omului, s'a văzut că aceasta să referă într-o anumită măsură și la corpul omenesc. Acest fapt a fost demonstrat de mulți savanți ca: Metschnikoff, Römer și Deyke. Având deci lozincă „apărarea contra tuberculozel prin tuberculoză” au început o serie de încercări din partea oamenilor de știință, pentru a produce o substanță imunizantă care să salveze generația tânără din cari 40% cade victimă tuberculozel.

Aceasta substanță imunizantă, având în vedere lozincă anunțată mai sus, nu putea fi decât însuși bacilul Koch, provocatorul tuberculozel: dar astfel preparat, că el ajuns în organismul viu să nu mai poată produce boala, dar să aibă încă proprietatea de a sili organismul să-și fabrice mijloace de apărare — anticorpi — (soldații organismului) cari aduc corpul în stare de imunizare.

S'au preparat diferite vaccinări, cum este vaccinul Langer și vaccinul Friedmann: dar acela care a cucerit mai mult teren dând rezultatele cele mai bune și dovedit absolut nevătămător pentru corpul omenesc tânăr a fost

vaccinul lui Calmette și Guérin — numit în general vaccinul B. C. G. Până când vaccinele anterior amintite — vaccinul Langer — era o cultură de bacili tuberculoși tineri și omorâți la o temperatură de 100 grade, vaccinul B. C. G. este o cultură de bacili vii, a căror putere de infectare a fost anihilată prin trecerea pe numeroase medii (pasagi) și în timp îndelungat. Astfel Calmette a luat bacili din vițel tuberculos și i-a trecut de 230 ori pe medii de cartofi glicerinat și bilă (fiere) de vițel (acest mediu fiind cel mai prielnic pentru dezvoltarea bacilului tuberculos) timp de 13 ani. Prin aceasta manoperă l-a reușit să formeze un bacil absolut inofensiv ca producător de boală, păstrându-și puterea de imunizare.

Pentru că vaccinul B. C. G. să producă efectul dorit, trebuie ca el să fie utilizat în primele 10 zile ale vieții, atunci când organismul noului născut încă nu a avut ocazie de infecție tuberculoasă. Metoda originală Calmette este de a se administra vaccinul pe cale digestivă în trei doze consecutive, la interval de câte 2 zile. Trecerea vaccinului din tractul digestiv în organismul noului născut, este asigurată prin faptul, că în primele 10 zile mucoasa intestinului este permeabilă pentru bacilul Koch. Calmette mai recomandă pentru asigurarea reușitei vaccinării și scoaterea noului născut și vaccinat din mediul familiar pentru un timp de 1 lună, atunci când familia este un mediu tuberculos. Aceasta măsură se explică prin faptul, că organismului îi trebuie un anumit timp — socotind dela vaccinare — ca să-și producă anticorpii necesari pentru imunizare. Acest timp stabilit de Calmette la 4 săptămâni. Deoarece însă imunizarea nu se produce în același timp la diferite persoane, cel mai bun lucru este — atunci când familia noului născut formează un focar de infecție tuberculoasă — să depistăm ivirea imunității. Depistarea aceasta să face prin reacția Pirquet, sau cum se mai zice prin proba cu tuberculină. Principiul acestei reacții se bazează pe faptul că organismul imunizat produce o re-

acție, ca fenomen de apărare, la locul de inoculare a tuberculinii; până când organismul care încă nu-și are anticorpii imunizanti nu produce nici o reacțiune. Vaccinarea e bine să fie repetată peste un an, asigurând astfel și mai mult reușita ei.

Generalizarea metodelor de vaccinare antituberculoase, cu titlu profilactic, prin vaccinul B. C. G. s'a făcut și se face încă foarte greu. Chiar unii dintre medici au condamnat-o crezând că prezintă un oarecare pericol pentru viețile tinere; fără a mai aminti de mamele noilor născuți, cari privesc orice intervenție din partea organelor sanitare la micile lor odrasle sănătoase, ca ceva inoportun și periculos. Azi este stabilit — făcându-se experiențe de animale — că vaccinul B. C. G. nu produce leziuni, sau chiar dacă produce, aceste leziuni inoculate la noi animale de experiențe, nu se pot transmite. Rarele leziuni produse prin vaccin sunt neînsemnate și în totdeauna se vindecă în 2—3 luni. Cazurile mortale arătate de unii la copii vaccinați, au fost sau de altă natură, sau copilul nu a fost scos din mediul tuberculos pe timpul necesar pentru formarea imunizării; astfel vaccinarea nu și-a putut face efectul. Că cea mai bună dovadă că vaccinul B. C. G. nu este periculos pentru noli născuți, e faptul că în Franța s'au vaccinat din 1924 până în 1 Maiu 1930 225.000 copii, iar la noi în România (profesor Cantacuzino) peste 40.000.

În rezumat se poate spune că vaccinul B. C. G. este nepericulos pentru organismul tânăr. Vaccinarea noli născuți este recomandabilă — ne prezentând nici un pericol — și ar fi bine ca, în viitorul apropiat, metoda vaccinării cu B. C. G. să se generalizeze în așa fel ca toți noli născuți să fie vaccinați.

Dr. D. E.

Nu aruncați bani Dv. pentru unt de piață, cu acel preț primit în prăvălia noastră, **untul medicinal** pasteurizat a la **TESCHEN**, cu 500% mai bun, a lei 100 Kg. IN MIC
Brânză de LIPTAU a lei 60 Kg. Brânză de BRĂILA a lei 40 Kg. TRAPIST caș a la BANYALUKA a lei 50 Kg. Ementhal a la SCHWARTZ a lei 180 Kg. GROVER a lei 100 Kg. BURDUF a lei 60 Kg. Brânză SECUIASCĂ a lei 40 Kg.
Specialități Elvețiene, Franceze, Cehe, Austriece în detalii cu prețuri de engros.
„Aromat” Ind. și prăvălie de specialități din lapte. Arad, Căldă Banatului Nr. 3.

Sedinta despartământului
al uniunii foștilor voluntari

Marți, 5. V. s'a ținut în Arad dința foștilor voluntari. Au participat numeroși voluntari, printre cari avut plăcerea să remarcăm frunzișele românești din Arad.

Între chestiunile discutate a fost aceea a listei de decorații cu ordin „Mihail Viteazul”.

În rezumat, foștii voluntari perfect de acord, că:

— Rămân același entuziaști credincioși ai Coroanei și Țării, în orice împrejurări, gata oricând să răspundă la apelul inițiativelor patriotice.

— Voluntarii condamna toate rentele politice regionaliste și pe cei cari pescuiesc în ape tulburi personale.

S'a hotărât să se dea un vot blam acelor politicieni, cari în mârșav au falsificat intențiile M. S. Regelui, întocmind liste pe care au fost trecuți drept făuritori ai mării mari, pe lângă unii vrednici prea multe nulități. Toți voluntarii decorați pe lista politicienilor, vor fuza să accepte decorația.

Sunt nădejdi, ca în curând voluntarii să fie împrietăriți. Acest act s'ar fi săvârșit de mai multă vreme, dar nu s'ar fi opus câțiva foști politicieni prea mincinoși și prea lacomi (unii e pe lista celor „decorați”).

Voluntarii și-au exprimat satisfacția că acest ziar răspunde dorințelor sufletești.

Tribuna liberă

pentru cele publicate aici, redacția ia nici o răspundere.

Dr. HÖFLICH BÉLA
și-a mutat biroul
advocațial în
Bulev. Regina
Maria 18.

DURERI DE PICIOARE
SURPAREA GLEZNEI
PICIOARE PLĂCUTE
contra acestora cel mai bun remediu
SCHUHEINLAGE. Se pregătește la ORT
str. Alexandri No. 5.

Deștepți și naivi.

(13)

(roman)

Liceanul deveni trist și simți amărăciunea oamenilor cari n'au fost înțeleși. Se gândi, că fapta lui e considerată lipsită de minte, pe când el credea că a făcut o bravură. Îi dureau mai ales faptul, că Grațiana era aceea care iscase avântul de batjocură din ceata copiilor. E drept fără vrerea ei, dar totuși ea spusese copiilor întâmplarea cu România. Tocmai ea, fetița pe care și-o alesese ca idealul visurilor lui în toate povestile și cărțile cetite. Bietul Voicu nu putea să înțeleagă, că fetița era mândră de fapta lui și de aceea o spusese și celorlalți.

Găsiră vizuina și încercară să momescă vulpea dar nu izbutiră, apoi fiindcă începea să se însereze, se întoarseră spre casă. Când să intre în sat era cât pe aci să se întâlnească cu grupul format din toți sătenii în fruntea cărora venea dinspre Poeni părintele Grigorie, dascălul Tovie și Dăru Oală. Se abătură din drum și apucară prin livezi spre casele lor, deoarece Voicu nu vru să se întâl-

nească cu unchiul său în fața mulțimii.

Țăranii discutau aprinși și toată blândețea părintelui Grigorie nu-i putea mulcomi.

— Cum, domnule părinte, dumneata îi mai aperi? Dar n'ai văzut cum se brâncălea (își strângea mâna) avocatul Scurtu cu toți domnii de ungur și râdeau de noi când ne imbulziseră cătanele pe pod? Dar protopopul nu se pusese la tocană și vin cu popa din Dornești și cu biraele de partea deputatului ungur?

— Își bat joc de noi domnii de rumân! Când ai pără trebuie să-i duci toate ouăle și găinile și să-ți vinzi averea ca să-i plătești avocatului, că zice că-i român, apoi când sunt alegerile de deputat, vin toată ziua pe capul nostru, că-i așa, că-i pe dincolo, că suntem români, că mai știu eu ce și în ziua de alegere mănâncă și beau cu domnii de unguri în vreme ce pe noi ne omoară în bătai cătanele, din porunca lor! Apoi asta-i frăție? Treabă românească-i asta?

— Ba spunea unu din Sălcia — grăi alt gruan, — că ofițerul acela care a umplut de sânge pe Toaderu lui Ispas îl tot rumân de al nostru. Apoi așa rumân?...

— Sublocotenentul Groza — șopti dascălul Tovie părintelui Grigorie.

— Că iacă, dumneata domnule părinte și domnul învățător sunteți cu noi și la bucurie și la năcaz, d'apoi ați văzut alți popi și dascăli cum petreceau cu ungurii și leșeau cu țiduli verzi, semn, că au votat cu ablegatul ungur. Și apoi tot pe noi ne bate Dumnezeu, că de ajuns la judecată, ori cu o treabă la notar să uită la noi ca la ducăse pe pustil: aha, așa-i din Grulu, de cei cu țidula roșie.

— Că de ar fi drept pe cum spunea avocatul Scurtu, scurta-i-ar Dumnezeu zilele, nu s'ar da ei în prietenie cu ungurii și ar ținea cu noi și la năcaz, nu numai când ne cere votul, iar românii din toate satele s'ar ținea deolaltă și atunci nici o putere cătănească nu ne-ar putea înfricoșa, dar alta-i vorba, alta-i treaba.

— Venise la noi domnu fibirău, tocmai atunci când ne gătam să intrăm la votat și ne spusese: „Măi oameni, nu fi proști și nu bateți la

voi la cap, lasă să bate domnii în ei, voi nu câștigați, numa pierduți. Apoi avea dreptate, că așa-i. Dar unde să învețe rumânul minte. Iaca noi votăm toți, unul și unul rumânii, dar alte sate, tot români, votară cu ungurii și se puseră din aceea la tocană și petrecanie. Noi flămânzi și bătuți.

Părintele Grigorie tăcea. Era obosit de alergările zilei dar mai amărât în adâncul sufletului de ce văzute și trăite. Plecase desdălnit în zorii zilei la Poeni cu poporul. Își ținuse în frâu oamenii n'avea să se plângă contra lor. Rădăseră de toate fără să crănească, acum își descărcău și ei necazurile. Opiți la bariera târgului, fiindcă știa, că sunt alegători de al candidatul român, încunjuți de jandari și husari, stătuseră acolo nemânând până târziu după masă. Cel călăderbedel din Grulu, pe cari îi străseseră notarul ca să voteze cu candidatul guvernamental, fură lăsați în treacă prin cordonul de soldați în de dimineață, votaseră și petreceau acum la birtul „Boul roșu” cu muzică, mâncăruri și beutură pe chela lala statului. Când trecură prin co-

In slujba altei religii.

Prevestim un mare sacrilegiu.

vara aceasta se vor distruge fidele plantații de rășinoase de sub Găina, dacă nu se vor găsi 10 mii lei pentru plata unui păzi-

ta povestea!

anii premergători războiului, lozorii comunei Hălmăgel constituții societate, au cumpăratul domeniul loc, căruia îi aparținea și o suprafață păduroasă de 1989 jugh. cat. care a fost imediat vândută unei întreprinderi forestiere. Datorită stărilor neconsolidate din pricina războiului, timp de 15 ani societatea a înfruntat o exploatare barbară din toate părțile de vedere, nefinându-se seamă principiul revoluțiunii, care admite ștergerea codrilor numai pe măsura necesității se pot reface.

reptat, îndată ce codrii seculari au dobărâți, înaintau spre creasta muntelui, turmele de boi, vaci, capre și — până și elefanți, — cum spuneau durere un pădurar bătrân, — îndu-se cu satisfacție prin runcurile spete. Exploatarea se simțea că n'au să cheltuiască cu regerarea, iar populația — vecin în cu pădurea — era fericită că largesc pășunile.

urmările funeste ale pleșuvirii muntelui au întârziat să se anunțe: în luna de pomină din iarna anului 1925, zăpezile tot mai dese și surpările de teren. Pentru combaterea acestei primeții, statul român a înființat un silvic în Hălmăgiu, care cu ajutorul neprecupețit al Camerei agricole Arad a creat o pepinieră pentru răsaduri pe loc a pueților meniți reînnoirii muntelui. În primăvara anului 1929 s'au și început plantații de răsaduri în Hălmăgel și Brusturi.

ici a izbucnit conflictul pe față. Din partea proprietarii cu preocupări exclusiv ale zilei de azi pretind formarea patrimoniului forestier răsadurile; de altă parte, statul cu o superioară de protecție a terenurilor muntoase supuse degradării. ușor de înțeles, a cui voință se impune. Până când populația este înarmată cu puterea votului universal, cu lege și securi, — statul, azi o ficțiune goală, rămâne să fie apărut de

funcționarii cari se tem deopotrivă de teroarea politicianilor, cât și de mâciuca și securea păstorului.

Pentru a evita conflictele, Camera de agricultură a găsit ceva fonduri în anii 1929—1930, din care a plătit păzitori speciali, cu toată în senzu legii, îngrijirea plantațiilor aveau s'o facă proprietarii.

Acum suntem în lege nouă. Ocolul silvic din Hălmăgiu a trecut de la Casa autonomică a pădurilor, la Regimul silvic, împreună cu pepiniera. Procedura de trecere sub îngrijirea statului a terenurilor plantate însă nu s'a terminat, astfel în vara aceasta paza rămânând exclusiv în sarcina proprietarilor, însemnează că tinerele plantații vor fi distruse iremediabil, urmând ca la anii viitori opera migăloasă să se reia de la început, cu tot mai puține șanse de reușită în urma spălării rapide a stâncilor și așa destul de sărace în humus. Vorbim din experiență. Un început de plantații întreprins pe același loc în anul 1925. a avut aceeași soartă. Și, e tragic. S'au cheltuit multe sute de mii cu pepiniera și cu plantatul. Avem în fiecare comună pădurari, și nu mai putem avea siguranța că se va putea regenera, nu o pădure ci un singur copac, îngrijit de mâna lor!

Cât privește atitudinea populației, ea este întrucâtva explicabilă, dacă nu și scuizabilă prin ignoranța și sărăcia ce o stăpânește. Din vânzarea pădurilor comunale și ale posesorilor, proprietarii n'au văzut niciodată folos apreciabil, iar camăta uzurară pune pe drumuri familii. Și, omul năcăjit se răsbună și el asupra cui poate. Ponoșul tot pădurea îl poartă!

Traian Mager.

Cele mai efine verighete de aur
ceasuri, bijuterii, și ochelari le cumpărați la
REINER IOSIF
ceasornicar și bijutier
ARAD, str. PIRICI 3. În dosul Teatrului.
No. 108 5—24.

ABONAMENTE PENTRU GHIAȚĂ primește
firma ALEXANDRU REUSZ, fabrică de ghiață,
Bdul Reg. Ferdinand 33. Telefon 141. 1—3

Adunarea generală a Soc. „Principele Mircea” filiala Arad.

În ziua de 30 Aprilie c. ora 5 d. m. a avut loc, în sala de ședințe a Primăriei, adunarea generală a Soc. „Principele Mircea” filiala Arad. Între cei prezenți remarcăm pe: P. S. S. Episcopul Grigorie, Dl. Prefect Colonel Măicănescu, Dl. Primar Luțai, Doamnele: Br. Pop, Colonel Constantinescu, Dnii: Dr. Cosma, Dr. Pleșa, Dr. Cucu, precum și alții.

Doamna Prezidentă Ecaterina Drăgan deschizând ședința, salută pe cei prezenți și roagă pe P. S. S. ca în calitate de președinte de onoare al societății, să prezideze adunarea generală.

P. S. S. mulțumind pentru cinstea care i-se face, arată că a venit cu bucurie și dragoste la adunare, întrucât aceasta societate se bazează numai pe sentimente de cari avem astăzi atâtă nevoie. Ele contribuie la încheierea societății omenești. Și în definitiv societățile în general, sunt niște nuclee cari rezolvă tot problema bisericii. Împărtășește binecuvântarea arhierescă asupra lucrărilor adunării.

Domnul Prefect Măicănescu a ținut să participe în chiar primele zile ale sosirii sale la Arad. Întrucât îngrijirea copiilor — menirea societății Principele Mircea — cari formează baza poporului nostru, este o datorie morală și patriotică, declară că va sprijini în mod nelimitat, cât îl va sta în putință, activitatea acestei societăți.

Doamna Prezidentă Ecaterina Drăgan la din nou cuvântul și expune împrejurările în care s'a creat această instituție și felul cum a fost îmbrățișat scopul ei de cel chemați a îngrijii de destinele țării. A arătat gestul frumos al Doamnelor, cari se duc în mijlocul săracilor și pe lângă cuvintele de mângâiere, sfaturi și îndemnul bun, le oferă și ajutoare, provenite din banul public. Pentru aceasta rolul Doamnelor este mult mai simțit și mai apreciat. Menționează pe Doamnele Cucu, Trimbițoni, Păcuraru, Păunescu, Olaru, Colonel Constantinescu, Colonel Sangiu, Colonel Manafu, Coțol, și Cismaș cari au activat cu multă dragoste în acest sens.

Domnul Inginer Novac, secretar, citește darea de seamă a conducerii societății, asupra activității acesteia

în anul 1930. Se arată opera de asistență a societății, care este: acordare de consultații medicale gratuite copiilor sugaci, precum și distribuire de alimente, îmbrăcăminte, diverse articole de igienă, etc. Pentru îndeplinirea acestor opere este nevoie să se adune mijloacele materiale necesare întreținerii dispensarului, unde se desfășoară activitatea societății. Se aduc mulțumiri tuturor acelor cari și-au dat concursul lor în acest scop.

Din raportul Dlui Dr. Olaru, medicul dispensarului, se vede activitatea medicală depusă, numărul copiilor tratați, boalele etc.

Domnul inginer Nicoară, casier arată pe articole veniturile realizate în anul 1930 cari înglobează 168.797 Lei, și față de acestea, cheltuielile în sumă de: 115.248 Lei.

După diverse propuneri, Doamna Prezidentă Ecaterina Drăgan încheie ședința mulțumind călduros P. S. S. care prin prezența sa a dat un imbold mai mare la muncă tuturor, mulțumește Dlui Prefect și Dlui Primar, pentru sprijinul dat Societății, apoi întregului comitet, care a dat dovadă de multă însuflețire pentru tot ce este pus în serviciul acestei societăți.

Cu această ocaziune au donat societății: P. S. S. 1.000 Lei iar Dl. Dr. Cosma din partea Astrei medicale 1.000 Lei.

rep.

Cele mai efine
specialități de CAFEĂ!!

Zilnic cafea prăjită cu prăjitoare electrice, cele mai moderne mașini americane. Ca să vă convingeți de gustul, conținutul și bunătatea specialităților noastre de cafea,

FACETI O COMANDĂ DE PROBĂ
1 kgr. cafea de Brazilia. 100 lei, de Santos 150 Lei, amestecătură Consum 140 lei amest. de Cafenea 160 lei, amest. Liszka, deosebit de fină 180 lei. Specialități 200—220—240.

Cafea turcească de cele mai bune
—: calități. —:
Comenzile din provincie le executăm ramburs, cele necorespunzătoare le schimbăm sau restituim banii. —:
Prima prăjitorie electrică de cafea din Arad:

P. LISZKA

Piața Catedralei 1.

il jandarmilor, grulenii începură bulduiască și atunci un domnișor ar spus ceva ofițerului care codă pe husari, ofițerul dădu poruncă țării îngrămădiră pe grulenii între și barieră, unde îl călcără cu coalelor. Apoi când ajunseră într'un să meargă la vot, îl despărțiră puri de câte doi, trei și îl lăsa între numai câte unul. Care venea de la vot își pipăia mada, căci în întunecul porții băta guvernului aveau grijă să pipăie pe toți cei bănuți de naționalism. nici nu fură lăsați să voteze, între cel cari votară prea puțin în intereselor românești, căci uniscodiseră o mla de mijloace ca aleze voturile românilor.

scârba părintelui era mai ales fiindcă experimentase și el ca porenii lui, atitudinea de dublă și fățărnicie a domnilor români braș. Ofițer român care bate cu ia până la sânge pe un țaran. țari cari își temeau legăturile de ale și n'aveau curajul să intervină apărarea poporului care suferea urma lor. Protopop și popi ro-cari se îmbăla în beutură cu gunentarii, atâtea și atâtea lucruri

urâte, cari îi ridicau în suflet o întrebare: Pentru ce imi expun eu poporenii mei la năpaste și persecuții? Pentru domni aceștia cari benchetuesc cu dușmanii neamului și sunt români numai când ne cer voturile? De ce atâtea suferințe? Domnii își văd frumos de treaba lor. Pe spatele țaranului își agonisesc averile, iar pruncii lor sunt crescuți în școli ungurești și nici nu mai vreau să știe că sunt români!

În amintirea părintelui Grigorie rădări iocoana vagabondului munților, pribeagul cu fluer în traistă, care crezuse într'un viitor mai bun al neamului și se jertfise, trădat, neînțeles de cei pentru cari luptase. Iocoana marelui nebun îl apără în chip de mustrare: Părinte Grigorie, nu desnădăjdui, nu jăvrole de la bîldul cu linte vor aduce schimbările pe cari tu le aștepti, ci necunoscuții visători izolați și neînțeleși. Cel pe cari îi disprețuiești în timpul cât trăiesc, cei nebuni, cei naivi...

Vorbele pretorului Kovács îi împărășiră gândurile negre: Idealul nu poate fi atribuit al tuturor bestțiilor, cari își rod în tihnă ciolanul pe mapamond. Nu-i fasole care îngrășă toate burțile deopotrivă. Este schinteala dumezelăscă și cei dăruți cu ea, sunt

sortiți să poarte cununa de spini, în măsura în care împlinesc un rost și o misiune în cadrul rânduit lor...

Când trecură pe lângă casa notarului, Dăru găsi, că ar fi cu cale să spargă ferestrele locuinței notarului. Ideia avu răsunet și era cât pe aci să se realizeze. Grulenii aveau de ce fi supărați pe notarul lor român. Dar nu se întâmplă nimica. Părintele îl liniști:

— Voi știți, dragii mei, că tot voi o să plătiți în dare ferestrele sparte. Ba o să mai aveți și năcazuri, jandarmi, cercetări, bătăi... Duceți-vă dragii mei la casele voastre, sunteți și oboșiți și flămânzi și nu uitați ce v'am spus: are Dumnezeu grijă de neamul nostru și o să vină vremea... o să vină alte vremuri, pe cari voi le veți trăi... Nu vă uitați după ticăloși; au fost și o să fie cât lumea oameni de nimic, între domni și țărani deopotrivă.

Românii supuși și ascultători își spuseră noaptea bună și se despărțiră în păcuri pe altele satului.

Părintele apucă spre casă însoțit de dascălul Tovie și Dăru, iar după o cotitură de uliță își luă rămas bun și Dăru. Părintele, pe măsură ce se apropia de casă, se întrista. Fuga nepotului de la liceu îl îmbătrânise și mai

mult, căci își pusese toate nădejdiile și gândurile bătrânești în acest vițelar. Dar îl durea mai ales faptul, că se găsea pe el însuși vinovat de aceasta fugă. Din ziua când aflase că Voicu a fost prins la granița românească își imputa mereu în gând avântul și sentimentul național pe care îl sădise în sufletul nepotului. I-ar fi iertat toate năsdraveniile, numai să-l iaibă aproape. Abia acum își dădea seama cât ținea la acest copil. Chemat la notariat cu o săptămână mai înainte, semnase o declarație, că va suporta toate cheltuielile aducerii nepotului acasă de la Petroșani, cu condiția să nu fie purtat din post în post. Nici o jertfă nu i-se părea prea mare pentru nepotul, în a cărui suflet avea printr'o simțire launtrică o încredere mare, că nu va fi un mișel. Aceași simpatie îl făcea să treacă cu vederea multe năzbâtii inerente temperamentului foarte impresionabil și impulsiv al nepotului.

Două idoli avea părintele Grigorie legendarul erou Avram Iancu și tristul cântăreț al Moldovei Mihail Eminescu. Aprinsese în sufletul nepotului său aceeași lumină și acum se închina idolilor lui, decăteori l-se părea, că regăsește în nepot o rază din simțirea românească a celor doi mari luceferi ai trecutului.

(Va urma).

INFORMAȚIUNI.

Calendarul săptămânal

Maiu		are 31 zile		Florar.	
1931.	Calendarul Iulian	Calendarul Greg.	Soarele		
Zilele săpt.	Indreptat		răsare apune		
Dumineca Semarinencii. Ev. dela Ioan, c. 4, v. 5—43; „In vremea aceea venit-a Isus în cetatea Samariei“.					
Apostolul din Faptele Apostolilor cap. 11 v. 19—30; In zilele acelea, Apostolii cei ce s'au risipit...					
Dumin.	10 A. Sim. Zilot, m. Al. S. naț.	Antoniu	5.20	8.33	schimbăcios
Luni	11 M. Mochie, m. Diosc.	Beatrix			
Marți	12 C. Epifanie, German	Pongrațius			
Mercuri	13 M. Gliceria, pe Sergie	Servalius			
Joi	14 M. Isidor, Terapont	(†) Înălț. D-lui			
Vineri	15 Păr. Pachomie c. Mare	Sofia			
Sâmbătă	16 Cuv. Teodor Sfințitul	Ioan Napoleon			

ZIUA MAMEI. Societatea ortodoxă națională a femeilor române, aranjează în ziua de 17 Maiu în întreaga țară serbări în onoarea mamei.

□ **DI Ion C. Grădișteanu**, inimosul și binecunoscutul luptător pentru unirea românilor, a refuzat decorația Ferdinand I. considerându-se jignit de a fi pus în rândul „secretarilor” de consilii aflați în lista de decorații pentru făurirea României mari, listă care falsifică cea mai glorioasă pagină din istoria românilor.

Se știe, că lista pomenită a fost întocmită sub pecetea favoritismului partizanilor politici, de către guvernul demis.

□ **Voluntarii și prietenii lor** la un pahar cu bere. Sâmbătă, 16 Maiu a. c. orele 20, foștii voluntari din Arad se vor întruni, la un pahar cu bere, pe terasa restaurantului Canea.

Prietenii voluntarilor sunt văzuți cu drag printre ei. Nu s'au făcut nici un fel de invitații speciale. Este o simplă întrunire prietenească.

□ **Absolvenții Școlii de Notari** din loc promoția 1929-30 pot să-și ridice diplomele dela secretariatul școlii.

□ **Adunarea Generală a Cercului Românesc.** Suntem informați, că Cercul Românesc va ține adunarea sa generală **Sâmbătă la 16 Maiu a. c. ora 5 d. m.** în Sala de dans. Cu aceea ocazie se vor discuta mai multe chestiuni de interes pentru acest Cerc, și se vor face alegeri noi, în baza Statutelor aprobate acum. Poate participa oricare intelectual român din Arad; drept de vot au însă numai membri în regulă cu plata cotizațiilor.

□ **Târgul de Mostre din Bari:** Camera de Comerț și de Industrie din Arad aduce la cunoștință publică, la 6-21 Septembrie a. c. se va ține la Bari, al doilea târg de mostre orientale. Scopul acestui târg este de a intensifica legăturile comerciale cu Italia.

Concertul artistului Flavius Tripon.

La 10 Mai va avea loc în Palatul Cultural concertul dat de distinsul pianist Flavius Tripon fost elev al marilor maeștri din Berlin și Paris. Concertul acesta va fi un eveniment muzical de primul rang, și publicul arădan va avea ocazia să guste arta unuia dintre primii pianiști ce-i avem. Flavius Tripon este singurul pianist ardelean și printre puștii pianiști români în general, care pe lângă un talent rar aduce și o virtuozitate extraordinară câștigată după mulți ani de studii la Berlin și Paris.

Nădăjduim că publicul arădan și din județ va răspunde la invitația ce l-se face pe această cale și va participa în număr mare la acest festival.

Data acestui concert coincide cu serbarea noastră națională al cărei punct

□ **Vaccinarea copiilor mici.** Serviciul sanitar al orașului aduce la cunoștință generală, că în primăvara asta vaccinarea contra bubatului (variolei) se facee — la ora 5 — precum urmează.

1. In Centru la școala din str. Iosif Vulcan la 5 și 12 Mai.

2. In cartierul Drăgășani la școala din P. Luptei la 6 și 13 Mai.

3. In Pârneava la școala din str. Oltuz la 7 și 14 Mai.

4. In Grădiște la școala din str. Elena la 8 și 15 Mai.

5. In Șega, Gal și Bujac la respectivele școli la 10 și 17 Mai.

6. In Micălața la școala primară de acolo la 9 și 16 Mai.

Părinții copiilor născuți în Arad au primit fiecare chemare, se invită însă pe calea aceasta cel veniți din alte localități să se prezinte în interesul lor propriu. — Vaccinarea e gratuită.

Gura păcătosului adevărul grăește.

Un boier avea la moșia sa printre alți argați și pe un țigan anume Busuloc. Prin excepție (căci se știe că nu se dovedește neam de oameni mai leneși și mai hoți ca țiganii).

Busuloc era cel mai harnic și cel mai cinstit dintre toți. Câștigă curând dragostea stăpânului său care-i răsplăti osteneala cu vorbe bune la tot pasul și daruri bogate la zile mari. Din pricina asta ceilalți argați îl pismuiau și-l batjocoreau cum le venea la gură. Busuloc nu lua în seamă vorbele lor și-și făcea datoria mai departe făcându-l să turbeze de necaz.

— Măi țigane îl ziseră într-o zi argații mâniați....

— De te-o ține vrednicia să știi dela noi că o să te pue boierul cu el la masă.

— Și de m'o pune, ce, răspunse mirat țiganul,.....

Boierii sunt spurcați?

E. M. Navalnic.

Programul zilei de 10 Maiu.

Ziua de 10 Maiu va fi anunțată prin 21 lovituri de tun.

La orele 9½ vor avea loc la toate școalele din oraș, serbări comemorative, vorbinduse elevilor despre importanța zilei.

La ora 10, va avea loc în Catedrală un Te-Deum, oficiat de întreg clerul ortodox, la care vor participa toate autoritățile civile și militare, președinții corporațiilor și societăților, de asemenea, o companie de onoare cu muzică și drapel.

La orele 9½, se va oficia și la bisericile celorlalte confesiuni un Te-Deum, la care vor lua parte delegații autorităților.

După terminarea Te-Deumului se vor trece în revistă trupele, școalele și societățile, apoi va urma defilarea acestora, înaintea Primăriei.

Imediat după terminarea defilării, va avea loc, în sala festivă a Palatului Administrativ, recepțiunea oficială, unde Prefectul județului și Comandantul Diviziei vor primi felicitările.

La orele 6, d. m. va avea loc în sala mare a Palatului Cultural, un festival artistic.

Intre orele 5-6, muzica militară va cânta în fața Primăriei orașului, iar orchestra fabricii „Astra” în Pădure.

La orele 9 seara, va avea loc retragerea cu torțe, pe itinerarul stabilit de garnisoană.

În tot cursul zilei de 10 Maiu, edificiile publice vor fi pavoasate cu drapelul național, iar seara iluminate.

PROGRAMUL

Serbările naționale, ce se va ține în sala Palatului Cultural, la 10 Mai ora 6 d. m.

1. **IMNUL REGAL**, corul studenților Academiei teologice.

2. Cuvântare ocazională, D-nul prof. **Eduard Găvănescu**.

3. a) **Fuchs: Țara mea.**
Delavigne: 10 Mai, Corul elevilor dela Șc. normală de inv.

4. **Mircea Rădulescu: Coroana românească**, versuri recitate de D-l **Ioan Onae**, caporal T. R.

5. a) **Prologul din „Pagliacci” de Leoncavallo.**

b) **Brediceanu: Bagă Doamne luna'n noui.**

c) **Dimitriu: Eu mă duc, codrul rămâne.**

D-nul **Constantin Ursulescu**, abs. al Conserv. Cluj, acomp. la pian de către D-nul Dr. **Aurel Botiș**.

6. **Fotino; Rapsodia română**, execut. de Muzica Reg. 93 Inf.

7. **Dansuri naționale**

a) **Horia boerească.**

b) **Domnișorul.**

c) **Bumbacul.**

d) **Troaca.**

executate de către elevele dela școala normală de învățătoare cu acomp. Muz. Reg. 93 Inf.

8. **Monologul lui Lăcurici din „Făt Frumos” de Horia Furtună,**

D-l **Ion Onae**.

9. **Exerciții gimnastice, piramidă ex. de elevii lăc. M. Nicoad.**

10. **Marș din opera Rhenzi (Wagner)** corul stud. Acad. teol.

11. **Banatul și Crișana. marș execut. de Muz. Reg. 93 Inf.**

Fotografii la

Micime de suflet

Foarte justă a fost observația făcută dlui avocat Dr. Cornel pentru că azi după ce respiră de 12 ani aerul libertăților din România, folosește numirea ungurească a comunei Cermeiu, în locul românesc. De câte ori cetim în retele minoritare localele numirile reșii ale străzilor, de câte ori întrebăm birarii români, că oare s'a numit pe vremea ungarilor strada sau oficiu public, ne revine în sufletul nostru, constatănd înconștință, atâtă lipsă de demnitate națională. Prindem ocazia pentru ruga pe cetitorii noștri, ca să ne năleze fie care caz similar, așa precum ni se atrage atențiunea d. e. și că ar exista un fost și viitor de fruntaș milionar, care într-o primă prin oraș atrage atențiunea cuiva trebuie să fim mai mulcomi și duiori față de unguri, deoarece știm până când va aparține acest României. Și atunci vai de cel care spinare și mândrie națională.

Asigurăm pe acel filosof cu o de purice, că dacă Aradul a făcut parte din România Mare nu atribuie D-sale nici un merit. Căci încorporarea Aradului la România ar fi urmat să se facă grație celei sale de bun. român și sacru aduse de el pentru neam, Aradul fi alipit mai curând Chinei. Na cum s'ar simți profetul nostru verde, dacă de fapt Aradul ar fi sub slăpânirea ungurească, știut este, că ilustritatea sa și o avere frumoasă reprezentând unguri în chestiuni de reformă. Ori dacă acest „brav” român este atât de luminat este azi cel al României Mari, aceasta calitatea răscumpărato prin nici o românească, sau umană; încât ne-am putea lipsi de el, fără să fim pierderea, mai ales când îl atârde neîncetărilor în destinul nesc al acestui colț românesc noastre.

De cât să se ocupe de pământ când are un suflet atât de nemernic, mai bine ar face țara vrednicie cetățenească, și mici de Mecena (căci decând Aradul ține României a făcut rost de milioane) mai bine ar sprijini acțiunile culturale și caritative nești; mai bine ne-ar da prilej citim numele prin ziare, ca exemplu jertfe și contribuiri pentru scopuri ștești. Atunci nici nu am fi curioși să-lăm lăuda faptele statorniciei hotarelor s'o lase ma soldatului și ofiterului român ea este concretizată unor elemente absolută încredere. Așa zău ține

Un Cinteian mărind curajos.

Nu crede pe omul care război și spune la urmă.

Pentru ideia ta nu imprimă forma altuia: o schimbă.

Averile cele mai mari sunt le cu cari s'au mângâiat multe dureri.

Civilizațiile omenești nu învelșuri lucitoare pentru țara din năutru.